

ELVERUM KOMMUNE

JournalpostID08/473 Løpenr. 2

Sakspapir

Vår saksbehandler:
 Atle Ruud 62 43 31 15
 Plan og kommunalteknisk avdeli

Løp nr. og møteop.	
Saksnr.	Doknr.
2007/1972-11	
8.0 JAN 2008 MP/SDD	
	571

Høring - Ny lov om dyrevelferd

Sakstype	Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
PS	Formannskapet	008/08	23.01.2008

Dokumenter vedlagt saken:

Dok.ID	Tittel
51759	Høringsbrev - dyrevelferdsloven

Øvrige dokumenter i saken:**FSK-008/08 - 23.01.2008 Vedtak:**

1. Formannskapet viser til saksutredningen og slutter seg i stor grad til lovforslaget.
2. Formannskapet kan ikke akseptere den del av lovforslaget som i praksis innebærer forbud mot bruk av utmarksbeite på ubestemt tid, da dette vil medføre store begrensninger i næringsutøvelsen og i praksis fjerne beitretten på mange landbrukseiendommer.
3. Eventuelle begrensninger i bruk av utmarksbeite må erstattes fullt ut.

Møtebehandling**Forslag fra Frode Knutzen Midtlund (H):**

1. Formannskapet viser til saksutredningen og slutter seg i det alt vesentlige til lovforslaget.
2. Formannskapet kan ikke akseptere den del av lovforslaget som i praksis innebærer forbud mot bruk av utmarksbeite på ubestemt tid, da dette vil medføre store begrensninger i næringsutøvelsen og i praksis fjerne beitretten på mange landbrukseiendommer.
3. Eventuelle begrensninger i bruk av utmarksbeite må erstattes fullt ut.

Avstemming

Ved alternativ avstemming mellom Knutzen Midtlunds (H) forslag til nytt punkt 2 og rådmannens innstilling punkt 2 ble Midtlunds forslag enstemmig vedtatt.

Knutzen Midtlunds (H) forslag til nytt punkt 3: Enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling punkt 1: Enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling

1. Formannskapet viser til saksutredningen og slutter seg i stor grad til lovforslaget.
2. Formannskapet kan ikke akseptere den del av lovforslaget som i praksis innebærer forbud mot bruk av utmarksbeite på ubestemt tid, da dette bl.a. vil kunne medføre store begrensninger i næringsutøvelsen på mange landbrukseiendommer.

ELVERUM KOMMUNE

Utredning

Bakgrunn

Landbruks- og matdepartementet og Fiskeridepartementet la i november ut forslag til ny lov om dyrevelferd ut på høring. Kommunen er ikke høringsinnstans. Rådmannen legger likevel fram saken, da en antar saken har stor politisk interesse.

Følgende refereres fra høringsbrevet – intensjon med lovforslaget:

Ved stortingsbehandlingen av Stortingsmelding nr.12 (2002-2003) Om dyrehold og dyrevelferd ble det bestemt å lage en ny lov om dyrevelferd for å bringe Norge i fremste rekke på dette området. I Soria Moria-erklæringen uttalte Regjeringen at den vil prioritere dyrevelferd. En betydelig utvikling i kunnskapen om dyrs evner og behov, kombinert med høye etiske mål for hvordan vi ønsker at dyr skal behandles i samfunnet, er bakgrunnen for lovforslaget. Anerkjennelsen av at dyr har egenverdi i tillegg til å ha nytteverdi for mennesket er en vesentlig premiss for loven. Tiden er inne for en moderne lov som beskytter dyrene ut i fra faglig viten og med utgangspunkt i hva som er i dyrenes interesse. Samtidig som lovforslaget angir standarder som legger til rette for god dyrevelferd i dag, skal den kunne tolkes i lys av samfunnets til enhver tid gjeldende etiske normer for dyrehold og på den måten være aktuell også i et lengre tidsperspektiv. Med dette lovforslaget markeres ønsket om å sette et godt eksempel for vern av dyrs interesser, også i internasjonal sammenheng.

Den nye loven vil erstatte gjeldende dyrevernavlov fra 1974. Lovutkastet angir overordnede prinsipper, og overlater i stor grad til forvaltningen å utforme nærmere forskrifter.

Loven skal ivareta hensyn til god dyrevelferd og nedfelle normer for menneskers forpliktelse i møte med dyr, enten de er eide eller ville.

Mange av forslagene viderefører gjeldende rett, samtidig som det foreslås en del nye og viktige krav:

- Forslag om krav til kompetanse for å sikre at bl.a. dyreholdere har tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter.
- Innføring av varslingsplikt dersom en har grunn til å tro at dyr blir utsatt for mishandling eller annen alvorlig svikt vedrørende miljø, tilsyn og stell.
- For lettere å hindre store lidelser hos dyr, foreslås adgangen til å frata en person retten til å holde eller ha med dyr å gjøre, lagt til tilsynsmyndighetene (Mattilsynet) og ikke domstolene som nå.
- Mer utfyllende og generelle krav til dyrs levestandard, samtidig som det stilles krav til dyreholders tilsyn med og stell av dyr.
- Dyreeiers plikt til å beskytte husdyr på beite mot rovvilt presiseres.
- Tilsynsmyndighetenes adgang til å fatte vedtak om beiterestriksjoner grunnet rovvilt presiseres.
- Lovhjemmel som gir dyreeier rett til økonomisk kompensasjon ved inngripende vedtak om beiterestriksjoner.

Loven angir overordnede prinsipper og det er forvaltningsorganet som vil utforme nærmere forskrifter. Det er derfor vanskelig pr. i dag å vite hvordan loven vil virke inn overfor den enkelte dyreeier. Det er imidlertid grunn til å anta at det vil komme mange forskrifter som vil virke inn overfor hold av produksjonsdyr, bl.a. krav om kompetanse mv.

Loven inneholder mange gode forslag som vil være med på bedre dyrevelferden. Det er imidlertid et punkt som har vakt stor debatt og som vil virke direkte inn på deler av husdyrholdet. Dette gjelder det som framgår under pkt. 4.3.2, hvor det bl.a. står:

Målet om levedyktig næringsvirksomhet og småfehold må realiseres innenfor rammen av hva som er dyrevelferdsmessig forsvarlig. Ut fra hensyn til dyrevelferd bør det ikke foregå fri utmarksbeiting i områder hvor det er viktig at store rovdyr som ulv og bjørn får vern. Her må driftstilpasninger iverksettes selv om de kan være ressurskrevende. Tilsvarende skal det fortsatt være områder hvor husdyr og tamrein kan gå fritt på beite. Støtte fra staten til forebyggende tiltak fritar ikke dyreholder fra ansvaret for egne dyrs velferd. Da det har vært reist tvil om dette, foreslår departementene at den nye dyrevelferdsloven presiserer at loven gir dyr som holdes vern mot predatorer og andre farer. Her som i flere andre bestemmelser i loven betyr ikke dette

et krav om absolutt beskyttelse. Det er akseptert at en del lidelse som dyr utsettes for på beite, veies opp av fordeler ved beitebruk. Det går likevel en grense for hva som kan anses forsvarlig ut fra målet om å sikre god dyrevelferd. Det kan eksempelvis oppstå situasjoner der forekomsten av rovvilt i et område medfører slik lidelse eller fare for lidelse at det ikke lenger er forsvarlig å holde eller slippe husdyr på beite i området. Hva som regnes som forsvarlig, må vurderes konkret i det enkelte tilfelle.

Departementene mener at forvaltningsplanene for rovvilt og husdyr skal sikre et tilstrekkelig trygt beite, slik at man får et prinsipielt skille mellom beiteområder og rovviltområde, altså en geografisk differensiert forvaltning (sonering).

Rovviltforvaltningen må ved fastsettelsen av rovviltområder og beiteområder skape forutsigbarhet for dyreholderne.

I 2002 fattet dyrevernsnemnda i Rendalen vedtak som innebar at sau på ubestemt tid måtte holdes borte fra et nærmere angitt beiteområde. I september 2006 slo Høyesterett fast at dette vedtaket var ugyldig. Som det framgår av høringsnotatet legger regjeringen nå opp til et lovverk som i praksis vil medføre at det ikke vil kunne tillates å slippe husdyr på tradisjonelt utmarksbeite i bestemte områder. For Elverums vedkommende vil dette pr. i dag medføre forbud til å slippe dyr på utmarksbeite øst for Glomma. Dette vil i også kunne ha svært negative ringvirkninger for øvrig.

Som følge av at enkelte husdyrholdere har måttet ta et stort ansvar pga. storsamfunnets ønske om bevaring av rovvilt, er det viktig at samfunnet tar ansvar for rovvilt. Det foreslås derfor å innføre en rett til økonomisk kompensasjon for dyreeier ved inngripende vedtak om beiterestriksjon, jf. pkt. 6.1. Kompensasjonen foreslås utbetalt gjennom standardiserte satser og kompensasjonen skal være bevilgningsstyrt. Dvs. at det fastsettes årlige rammer, og skal mange kompenseres kan dette medføre at kompensasjonen bli tilsvarende redusert. Kompensasjon skal ikke gis mht. restriksjoner av kort varighet (1 uke).

Erfaringene de senere år viser at forebyggende tiltak, dvs. det vi kan si er dagens kompensasjonsordning, for mange er for dårlig. Forslaget legger ikke opp til at forholdene for husdyreierne skal bli bedre.

Elverum kommune har tidligere fattet vedtak som innebærer en sterk skepsis til at rovdrymengden i kommunen skal medføre begrensninger i bl.a. næringsutøvelse. Gjennom sitt medlemskap i Utmarkskommunenenes Sammenslutning (USS) har en også satt sterk fokus på dette. Hovedformålet for USS er "... å styrke det lokale selvstyret i saker om forvaltning av utmark og bedre samspillet mellom hensynet til natur- og miljøvern og lokal næringsutvikling. Utmarkskommunenenes Sammenslutnings arbeid skal skje innenfor de rammer en bærekraftig utvikling og livskraftig lokalsamfunn tilsier."

Lovutkastet vil ha store konsekvenser for beitebasert landbruksnæring i områder som vil få begrensninger i bruken av utmarksbeite. Dette kan også ramme reiselivsbaserte næringer og medfører en økt gjengroing. Økt gjengroing og forfall av kulturlandskapet antas å ikke være attraktivt for turister. En økt gjengroing og et kulturlandskap som ikke vedlikeholdes av beitedyr, kan medføre at det biologiske mangfoldet blir fattigere.

Konklusjon

Lovforslaget inneholder mange gode forslag som vil være med på bedre dyrevelferden. Rådmannen er imidlertid kritisk til de uheldige virkningene lovforslaget kan ha i forhold til utmarksbasert beitebruk mv. Lovforslaget innebærer forslag om en kompensasjonsordning, men rådmannen vurderer det slik at denne, for mange, er lite tilfredsstillende. Med det rovdryrtrykket Elverum kommune har i dag, vil det på kommunens arealer øst for Glomma i realiteten bli forbudt å slippe husdyr på utmarksbeite. Dette kan i tillegg få konsekvenser som en ikke kjenner til i dag.